

Heraldisch Tijdschrift 9 (2003): 53-54.

Wat stelt het wapenstuk Mosburger voor?

Anton C. Zeven, Anton.zeven@hetnet.nl

Sleutelwoorden: Mosburger, wapen, onbekend voorwerp, kouter, zeisijzer

In het Gemeentearchief van Wageningen komen enige zegels met het wapen Mosburger voor. De reden hiervan is de functie in het stadsbestuur van Daniel Bernardus Mosburger aan het eind van de 18de eeuw. Voor zover ik weet is over de familie Mosburger weinig genealogisch gepubliceerd. Enkele malen zijn in de Nederlandsche Leeuw gegevens te vinden. Misschien dat in mijn publikatie *Wie woonden waar in de binnenstad van Wageningen* (1) nog het meest te vinden.

Daniel Bernardus. Mosburger werd als zoon van Hendrik Mosburger en Maria Magdalena de Sandra op 4-12-1719 te Wijk bij Duurstede gedoopt. In Wageningen was hij burger, schepen en burgemeester. Hij trouwt met Yda van der Meij, dochter van Anthony van der Meij. Zij is weduwe op 3 mei 1797 Hij woonde o.m. in het grote huis 'De Hulk', aan de Hoogstraat (2).

Heraldiek

Over het wapen Mosburger is nauwelijks iets geschreven. Muschart (3) beschrijft het als in blauw een bijzonder voorwerp of ijzer. Helmteken: drie takjes met vijf blaadjes waaiersgewijs geplaatst en ondersteund door een bolletje. De blauwe kleur van het veld is afkomstig van de horizontale arcering van een zegel. Rietstap beschrijft het stuk als een couteau, en in de genealogie Holtius wordt het een kapmes genoemd. Ook wordt door een engelse schoenhistorica aan een schoen gedacht, terwijl ik het op een kouter van een ploeg of misschien een blad van een zeis houd. In het *Heraldisch Vademecum* (4) komt dit wapenstuk niet voor.

De beschrijving van het wapen van het Nijmeegse geslacht Van der Meij luidt: in groen drie eenden met geknotte poten vergezeld van een zeer klein ringetje tussen de twee bovenste eenden. Helmteken: een eend tussen een vlucht. Het ringetje is zo klein dat het niet in alle zegels zichtbaar is (5).

Wapenzegels

Als illustratie geef ik drie afbeeldingen van zegels van Daniel B. Mosburger en van Yda van der Meij, die een alliantiewapen in haar zegelstempel heeft. Hierbij vraag ik de lezer: hoe benoemt U het wapenstuk? **Geen reactie verkregen (juli 2016).**

Coll. Anton C. Zeven 36.03.
Daniel Bernardus Mosburger.
Wageningen, 14-11-1788.
Recht. archief 221.
Een 'zeisijzer' met de punt omlaag. Schilddekking: drie waaiersgewijs gerangschikte bebladerde takjes, elk staande op een bol.
N.B. Hij zegelt samen met zijn echtgenote Ida Mosburger-van der Meij hun besloten testament, dat verzegeld wordt door de stadholder W. van der Hart en de schepenen W.H. Klinkenberg van Echten (35.36) en J. van der Horst (36.01).
Dit is stempeltipe 1.

Afb. 1. Zegel van Daniel Bernhard Mosburger, schepen van Wageningen, Wageningen, 28-11-1788. Type 1. Coll. Anton C. Zeven 36.03.

Coll. Anton C. Zeven 36.02.
Ida Mosburger-van der Meij.
Wageningen, 14-11-1788.
GAW, Recht. archief 221.
Een alliantiewapen: Mosburger: een 'zeisijzer' met de punt om-
laag. Van der Meij: drie vogels. De beide schilden gedekt met
een kroon met vijf fleurons.
N.B. Zij zegelt samen met haar echtgenoot D.B. Mosburger (36.03)
hun besloten testament, dat verzegeld wordt door stadholder W.
van der Hart en de schepenen W.H. Klinkenberg van Echten
(35.36) en J. van der Horst (36.01).
Zie ook 35.23.

Afb. 2. Zegel van Daniel Bernhard Mosburger, Wageningen, 14-11-1788. Type 2. Coll. Anton C. Zeven 36.02.

Coll. Anton C. Zeven 43.17.
D(aniel) B(ernardus) Mosburger.
Wageningen, 22-7-1773.
GAW, Oud-archief 1330.
In blauw een onduidelijk voorwerp, waarschijnlijk een ploegijzer of
kouter. Helmtaken: drie waaiersgewijs geplaatste takjes, elk eindi-
gend in drie blaadjes en staande op een halve bol.
N.B. Sluitzegel. '— egter is het mij te doen, om schatten te vergaderen,
die de motte nog roest en verteeren, maar die dan nog, wanneer alles
ons hier begeeft, egter van blijgemoed in God overlaate —.'
Zie ook A.C. Zeven. 2003. Wat stelt het heraldische stuk in het wapen
Mosburger voor? Heraldisch Tijdschrift 9: 53-54. Hierop is geen ant-
woord ontvangen (14-9-2005).

Afb. 3. Zegel van Ida van der Meij, weduwe van Daniel Bernhard Mosburger. Alliantiewapen Mosburger – Van der Meij. Wageningen, 22-7-1773. Coll. Anton C. Zeven 43.17.

Noten/bronnen

- (1) A.C. Zeven. 2002. Wie woonden waar in de binnenstad van Wageningen? Deel 2: De 1832-kadasternummers I1 tot en met I19. Rockingstone Press, Wageningen. 372p. Ook via website Gemeentearchief Wageningen is deze publikatie te raadplegen.
- (2) Zie noot 1. In 1832 kadastraal beschreven als I97+I98.
- (3) Coll. Muschart, Centraal Bureau voor Genealogie, 's-Gravenhage. Zegel Hendrik Mosburger Wageningen 23-4-1735, zegel Daniel B. Mosburger, schepenen, Wageningen 23-4-1735.
- (4) H.K. Nagtegaal. 2003. Heraldisch vademecum. 's-Gravenhage. 192p.
- (5) Coll. Muschart (CBG): Van der Meij.